

RENAȘTEREA

ORGAN NAȚIONAL-BISERICESC SAPTAMANAL

Abonamentul anual: 500 Lei

Redactor: Prof. T. CIURUȘ

Redacția și Administrația
ALBA-IULIA, Str. Avram Iancu 3

Preoție apostolică

Viața omenească de totdeauna s'a desfășurat sub semnul vieții celei vecinice. Fără acest reazim indestructibil — limpezit prin dumnezeasca dăruire a Mântuitorului — de atâtea ori lumea s'ar fi prăbușit în întunerecul haotic al desnădejzii. Fără Hristos, atâtea renunțări, suferințe și jertfe ar fi rămas în decursul vremilor lipsite de sensul înalt, mângăetor și dătător de nădejde.

Căci prin pilda vieții Sale, Fiul lui Dumnezeu dă jertfei un conținut de o valoare eternă, transcendentă. Prin acceptarea senină a crucii, ne arată rostul adânc duhovnicesc al suferințelor fără de care nu este mântuire, nici înviere, nici viață vecinică.

Insași Biserica creștină s'a temeluit — și dăinuște peste veacuri — luându-și viața din Viața fără de sfârșit a Celui ce s'a răstignit pentru noi, ca o chemare iminentă a celor ce cred în dumnezeasca Sa jertfă. De aceea, pe piatra unghiulară a acestei credințe, de două mii de ani, Hristos ne 'ndeamnă să zidim viață nouă, viață creștinească: după însăși modelul Vieții.

În lumina acestor postulate eterne, tâlcuim seria grelelor încercări — din trecutul recent — ce s'au deslănțuit cu o furie apocaliptică peste neamul românesc: ca tot atâtea suferințe și jertfe necesare ispășirii noastre de păcatele celor trecute vremi.

Sunt tot atâtea încercări, ce tind să ne scoată de sub egida unor greșite concepții de viață, diametral opuse doctrinei creștine, ridicând sufletul veacului acestuia „fără cer și fără Dumnezeu”, spre înălțimile inerente izbăvirii.

În fața acestor încercări și prefaceri din temelii, sufletul Neamului nostru se cere canalizat spre un sens superior vieții: pe linia creștinismului genuin și spre un ideal pentru care luptă jertfindu-se cu seninătatea primilor martiri ai lui Hristos:

Pentru o Românie nouă, întreagă și durabilă cât veșnicia Neamului.

Pentru triumful lui Hristos împotriva Satanei. A luminei împotriva întunericii.

Pentru intensificarea Ortodoxiei în toată lumina și strălucirea ei dumnezească, în tot dinamismul ei apostolic, din primele veacuri ale creștinismului.

La o luptă pe cât de eroică pe atât de sfântă, în care *naționalismul și ortodoxia* — cele două entități ale ființei noastre ca Neam — într'o armonie perfectă și nedespărțite, sunt în plină acțiune spre: *izbândă și mântuire*. Și una și alta complet încadrate în programul și misiunea pe plan vremelnic și vecinic al Bisericii noastre.

Un strigăt de mobilizare și intensificare a apostolatului pe acest drum este un stăruitor îndemn al conști-

inței fiecărui slujitor pentru care atributele de „preoție sfântă”, „vistiernici ai sfântului Duh” și *preoție apostolică* fac parte integrantă din misiunea pentru care suntem aleși și chemați.

În acest sens „fiecare preot să meargă pe linia aptitudinilor lui până dincolo de oamenii obișnuiți: cel cu înclinații de liturg să devină un mistic al rugăciunii; cel cu înclinații sociale, să realizeze lucruri excepționale în acest domeniu; cărturarul să ajungă un om de carte care să înalte simțitor prestigiul cultural al Bisericii; predicatorul, un neastâmpărat misionar; cel ce luptă cu păcatul, un sfânt”. (D. Stăniloae: „Telegraful român” Nr. 34—1942).

Martori ai celor mai hotărâtoare pagini pe care istoria popoarelor le înregistrează în plin marș pentru refacerea Europei noi — ne dăm seama de rolul covârșitor pe care noi preoții suntem chemați să-l presțăm pentru propășirea Bisericii și Neamului deopotrivă.

A sluji Biserica și Neamul până la jertfa de sine — iată imperativul veacului de față: veac din care prin entuziasmul nostru să facem „un fragment din veșnicie”. *Eroismul* celui ce s'a numit *apostol al neamurilor* să ne fie: *simbol și îndemn*.

Pentru aceasta îndoită slujire însă, să începem prin a ridica și încadra sufletul Neamului în Biserica lui Hristos, călăuzindu-l „spre flăcările desăvârșirii”. Căci „un neam care nu are cu

adevărat pe Hristos Domn al său, e ca o corabie purtată de valurile tuturor greutăților și nenorocirilor”. (Com. Sf. Sinod din 3 Dec. 1940). Iar noi preoții: „slujim neamului, întrucât slujim lui Hristos; credem în mântuirea neamului, întrucât credem în Hristos; ne jertfim pentru neam, întrucât ne jertfim pentru Hristos; ne iubim neamul întrucât iubim pe Hristos”.

Definind preoția »forța dinamică a cerului care convertește pământul să devie împărăția lui Dumnezeu« — avem certitudinea găsirii noastre pe linia marelor comandamente ale Națiunii în spiritul doctrinei izbăvitoare a Mântuitorului nostru Iisus Hristos. De aceea, plinind cu osebă râvnă și eroism paulin porunca marelui Apostol: *slujba ta fă-o deplin, vom fi preoție apostolică* credincioasă Bisericii și Neamului deopotrivă.

Pr. Diodor Todea

Vești dela frați

În ziua Sf. Arhangheli, 8 Noembrie c. P. S. Părinte Episcop Nicolae Colan, a slujit Sfânta Liturghie arhierescă în Catedrala din Cluj, înconjurat de un mare sobor de preoți. În decursul sfintei Liturghii a hirotonit într-un diacon pe absolventul de teologie, Augustin Dejeu.

★

Instalarea de preot. Credincioșii români ortodocși din Cara și-au primit noul păstor în persoana tinărului preot Gheorghe Gh. Lupșe, care a fost instalat în ziua de 1 Noembrie c. de către C. pâr. Ion Costea, adm. protop.

Evangelia

Luca c. 18, sth. 18—27.

Tinta vieții acesteia nu poate fi căutată în nimic din ceea ce ne învie cu atâta belșug lumea, ea trebuie căutată și urmărită în viața vecinică. Mai ales pentru un creștin bun rostul lui numai așa poate fi tâlmăcit drept.

Deci nu este cu mirare când un dregător s'a apropiat de Domnul și l-a întrebat: ce să fac să moștenesc viața de veci. Era o dorință firească pentru el care cunoștea legea și o „împlinia” încă din liniștile sale. Numai cât lipsea ceva din această viață, în aparență după lege, ca să-l îndreptățească a primi un răspuns după așteptare. Lipsa cumpăna dreaptă, care să prețuiască comorile pământului în raport cu „comoara cerească”.

Și această stare l-a făcut să se depărteze întristat de Mântuitorul, știindu-se rob al celor pământului, în dauna celor cerești.

Cât de elocventă este această istorisire și pentru oamenii veacului de acum, când goana după bogății pământului este o adevărată luptă de nimicire de aproape, de nesocotirea elementarului drept față de vecinul tău, atât la indivizi cât și la popoare.

Hotărât, că munca cinstită întru câștigarea pâinii de toate zilele și chiar pentru agonisirea de prisosuri, nu constituie o piedecă în mântuirea noastră. Nu! Numai trecerea acestei munci în rândul patimilor, poate să ne oprească de la cer.

Dumnezeu a rânduit legi, de a căror urmare atârna și mântuirea. Pentru a putea în-

țelul acestor porunci, harul cereș ne stă în ajutor și cu cât ne străduim mai mult, arătând o conlucrare cât mai strânsă și stăruitoare, cu atât dreptul nostru la opera mântuirii este mai mult. Acest adaos personal în împlinirea poruncilor dumnezeiești, se numește: „comoara cerească”.

Privind deci oamenii veacului nostru vom înțelege, cât de puțin contribuie cei mai mulți, cu propriile puteri, la opera mântuirii. Această înțelegere ne va clarifica și răvna deșartă după bogățiile pământului, nesocotind comoara cea adevărată din cer, adică năzuința de a contribui, cu riscul abținerilor atâtor plăceri, la ajutorarea de aproape, știind, că astfel își adună „comoară în cer”.

Mănat mereu de acest gând al îmbogățirii, omul se pomeneste pe marginea mormântului deschis și constată trista realitate: bogăția rămâne iar el pleacă gol și sărac cu sufletul. E o despărțire dureroasă și asemănătoare bogatului din evanghelie și în miez și în urmărire.

Dacă cineva se turbură cu sufletul de acest fapt, să știe, că ceea ce este cu neputință la oameni la Dumnezeu e cu putință. Deci mântuirea o poate câștiga și bogatul alături de sărac, dacă fiecare toarnă în cuprinsul vieții lui, alături de Har și răvna personală pentru fapta bună.

A fi în stare să faci binele, chiar în dorul de îmbogățire, însemnează a aduna „comoară în cer”.

Prot. T. Ciuruș

Cugetări

„Credință, credință — mai presus de toate să avem credință, să nu șovăim, să nu ne împăcăm cu înfrângerea, să rămânem neînfricați, zi de zi, ceas de ceas, până ce soarele se ridică din nou!”.

Maria, Regina României.

„Am crescut și am trăit două mii de ani în marginea pustului și a sălbătăciunii. Peste noi s'a aruncat cine a vult. Am văzut trecând toate neamurile, care erau ca cruzimea și cu lăcomia lor.

Am trăit. Azi avem același liniște, de toate răbdătoare, ca și în acest lung și rău de veacuri ale muceniciei. Suntem siguri de dreptul nostru.

Și știm un lucru! sub acest stat e NAȚIA, care orice s'ar întâmpla, revine la ceea ce trebuie să fie”.

N. Iorga

„De teamă oamenii își permit violențe; de teamă mint”.

T. G. Masaryk.

Iluzie și realitate

De multe ori năstrușnicul gând ne ia pe aripile lui și ne duce în regiuni fermecate, dincolo de această „valc a plângerii”.

E așa de plăcut să evadezi din crunta realitate și să trăiești câteva clipe de visare!

Și visul, speranța, iluzia își au rostul lor și sensul lor adânc.

Ca în toate se cere însă un fundament sigur, solid și real, de pe care să-și ia sbozul păsărelele acestea minunate ale gândului omnesc. Fără acest suport nu-s decât halucinații și aberații ale gândului, lucruri ce duc la otrăvirea sufletului și la inevitabila prăbușire a pilicului, care încearcă să înfrunte pe Dumnezeu și să rupă lanțurile legilor vieții și ale spiritului.

Ori cât de măiestrit ai căuta să prezinți semenilor tăi un gând, pornit de la simple presupuneri sau de la ceiace ti se

pare că vezi la alți, nu vei reuși niciodată până la sfârșit fiindcă neierătoarea realitate te va lovi nemilos și va face să triumfe numai acele gânduri legate de ea.

Vălmășeala de gânduri, iluzii și prostescă încredere în himere, va aduce cu siguranță, la timpul său, o întoarcere la tuturor spre realitatea cea mai cumplită, ca spre izvorul curat, de la care în chip natural trebuie să curgă toate: fapte, gânduri acțiuni și visuri cât de mari,

Orbirea lui Saul, amăgit de diavol, începe să dispară, în timp ce drumul se apropie de Damasc, când va trebui să vadă, cu ochii larg deschiși.

Nu vedeți că încep să „vadă” și cei mai „orbi” semeni ai noștri?

Nu e departe răsăritul!

Primele sulji ale soarelui mijesc la orizont!

Ion Berciu

Rezultatul experienței mele catehetice în școala primară

de Pr. Gh. Popescu-Zlatna.

5. Raportul preotului cu ceilalți preoți și cu învățătorii.

Preotul ortodox în toate și în tot locul trebuie să pretindă respectarea dreptului Bisericii strămoșești, dar va trăi în bună înțelegere cu ceilalți preoți și cu învățătorii. Așa de și de multe ori s'au ridicat chestiuni de controversă eu am pretins totdeauna ca dreptul Bisericii mele să fie recunoscut și respectat, dar am trăit în armonie cu toți ceilalți colegi și cu învățătorii ca să nu scadă prestigiul Bisericii mele și să nu fie neînțelegerea scandală în fața elevilor, cari vor să-l știe pe părintele lor sufletesc curat și neîntinat.

Ce privește pe învățătorii eu nu pot împărtăși părerea, care de multe ori s'a exprimat în adunările noastre preoțești, că ar fi streini, ba chiar ostili Bisericii. Din contra am cuvinte de laudă și recunoștință chiar la adresa lor. Ori de câteori am fost nevoit să lipsesc m'au suplinit cu drag, ba au ținut ore de religie, după cum am spus mai înainte, chiar anul întreg. Au condus regulat băieții la biserică, i-au supravegheat la mărturisire și cuminecare dând frumoasa pildă mărturisindu-se și împărțându-se unii dintre ei.

6. Purtarea preotului între elevi.

„Lăsați pruncii să vină la mine” a zis Mântuitorul primind în jurul său pe micuții copilași cu o deosebită dragoste, bunătate și blândețe. Așa am petrecut și eu în mijlocul turmei celei mici timp de 23 de ani, căci fără aceste calități m'am convins că nu se poate câștiga sufletul timid al copilășului și nu mai suntem părinți. Nu putem aduna în jurul nostru puți ne-

vinovați ai poporului, cari au mai mare nevoie de căldura mângâierii și povăța noastră.

O atmosferă de biserică trebuie să planeze în ora de religie ca copiii eliberați de strictețea și greutatea zilei să petreacă clipă de înălțare și recreație adevărată sufletească.

Prezența preotului pe noul amvon, trezește în sufletul copiilor încredere și dragoste fiercică, dacă aripile noastre ocrotitoare îi acoper pe toți deopotrivă. Natural m'am convins, că preotul trebuie să fie model de purtare în tot locul, pentru că elevii aud și văd toate. Unui coleg de altă confesiune i s'a întâmplat odată o poznă de care au luat cunoștință a 2-a zi toți elevii săi, cari povesteau și judecau pe păstorul lor.

Sf. Scriptură ne sfătuiește astfel: „Întru toate dându-ne pildă de fapte bune, întregime cinste și nestrucăciune (Pavel, Tit. 2 7).

Un mare bine s'a făcut, că pe preoții președinți ai comitetelor școlare i-a scutit legea de sarcina aplicării pedepse-

lon. De câteori nu mi s'a întâmplat și mie să fiu învinuit, că am putut, dar n'am vrut să-i scap copilul unui sau altui credincios de la pedeapsă.

Dar preotul nu e bine să aplice nici pedepse corporale ci trebuie să se mărginească la cele morale în caz de absolută nevoie, fiindcă nase simțăminte ostile și înstrăinarea față de religie și biserică. În loc să apropie copilul îl departe și nu e bine. „Slugii Domnului nu i se cade să sfădească, ci blând să fie cu toți, ascultător, suferitor, cu blândețe certând” (Pavel II, Tit. 2, 24).

Continuare în pag. 3.

Rugăciuni pentru ostași

Credința strămoșească a poporului nostru este vie și activă. Faptul acesta e dovedit cu prisosință — de stăruința creștinească a credincioșilor, în rugăciuni fierbinți către Milostivul Părinte ceresc, pentru ajutorul și paza ostașilor ce luptă pentru reîntregirea scumpei noastre Români și pentru surparea acelei stăpâniri păgâne, ce-a îndrăsnit să pornească războiu împotriva Crucii și Evangheliei Domnului nostru Iisus Hristos.

Tara a chemat la arme pe cei mai buni și viteji fii ai săi și ei au plecat cu fruntea sus și inima plină de duioase mângăieri, convinși fiind că mulțimea celor dragi, ce i-a însoțit la gara de lespărțire îi va însoți, cu sufletul, și pe acele melcaguri streine, unde ei înscriu — din nou — pagini de glorie românească.

Convingerea aceasta — a ostașilor noștri — va fi mult întărită când vor lua cunoștința că cei de acasă mereu, mereu, sunt cu gândul la ei, și toți: părinți și frați, soții și prunci, bunici și nepoți, într'un gând și-o glăsuire înaltă calde rugăciuni de binecuvântare și pază dumnezeiască în misiunea lor grea și plină de primejdii.

Dupăce — din înaltă poruncă a conducerii bisericești — în fiecare Marți și Vineri se săvârșesc dumnezeiești slujbe pentru ostașii noștri, mulțimea credincioșilor are ea însăși inițiative, cari adevărate afirmări ale noastre credințe este vie și activă. Astfel credincioșii și credincioasele sfinte noastre biserici zi de zi solicită oficierea diverselor rugăciuni, pentru soții, fiii ori frații plecați pe front.

O faptă creștinească, care nu trebuie ținută sub obroc, ci ridicată la locul cuvenit, de unde să lumineze pilduitor și altor credincioși, este fapta celor 7 fecioare din parohia Vârtop, protopopiatul Abrudului, cari și-au pus gând bun de rugă fierbinte, pentru pacea lumii.

Aceste 7 tinere fecioare s'au prezentat în fața părintelui lor sufletesc și și-au destăinuit gândul lor zicându-i:

„Noi avem părinte, să facem o rugăciune cu 7 preoți, pentru pacea lumii întregi”.

Vineri — 6 Noemvrie 1942 — gândul bun al tinerelor credincioase din parohia Vârtop a fost plinit. Cei 7 preoți, chemați pentru oficierea sf. Maslu, și-au plecat genunchii dimpreună cu mulțimea credincioșilor, în fața dumnezeescului altar, implorând mila cerească pentru pacea a toată lumea, așa după cum era gândul fecioarelor.

Am participat și eu la această sfântă rugăciune și nici când n'am observat pe fețele credincioșilor fiorul divin — revărsat de puterea rugăciunii — ca astă dată. Ecteniile rostite de fiecare preot, după fiecare sfântă Evanghelie, au stors lacrimi multe, ce șau uscat în lespedeșea sfântului locaș, pentru ca încălzite de focul evlaviei creștine să evaporeze spre înaltul tronului ceresc, de unde să se pogoare pacea pe fața pământului.

Lacrimi de dumnezeiască mângăiere și nezdruncinată nădejde au stors și cuvintele Cuceinicului părinte al locului când a spus: „Faptă vrednică de laudă ați săvârșit voi astăzi, iubitele mele credincioase, că pașiți pe urmele înaintașilor noștri, când adunați și voi preoții să se roage pentru biruința oștenilor noștri, ca prin brațul lor vitejesc să dobândim iarăși pacea lumii. Așa făceau și strămoșii noștri. Adunau preoții — chiar tabăra lor — unde stau de veghe și se roagă pentru biruința și redobândirea liniștei, după cum ne adevărește poetul, glăsuind deosepe acest fapt așa: De trei zile și trei nopți stau de veghe și se roagă, la trei sute de preoți”.

Gândul curat al acestor tinere fete va străbate înălțimile văzduhului și se va ridica până la dumnezeescul tron, de unde se va coborî iarăși pacea pe pământ și buna înțelegere între oameni.

Fapta pilduitoare întâmplată în pitorescul sat de munte, în Vârtop, trebuie lăudată și urmată.

Preot Gh. Gligor

Rezultatul experienței mele catehetice în școala primară.

Urmare din pag. 2.

Apoi pentru succesul dela catehizație se recere: răbdare, răbdare și iar răbdare. „Deci îmbrăcați-vă ca niște aleși ai lui Dumnezeu, într'un lungă răbdare, îngăduind, iertând precum și Hristos a iertat vouă, așa și voi” zice Sf. Ap. Pavel la Ep. c. Col. III, 12, 13.

În tot decursul catehizației mele mi-am dat silința să răspândesc lumina și căldura evanghelică în sufletele domnițe și însetate ale copiilor de aceste elemente indispensabile unei dezvoltări normale sufletesti așa după cum am învățat dela fostul director al Lic.

„A. Șaguna” din Brașov, V. Onițiu, care spunea:

„La dreptul vorbind valoarea noastră acelor cu lumină de carte nu se socotește după măsura în care suntem tobi de carte, cum zice românul, **adică nu se măsoară după gălețele de învățătură ce am încărcat în hambarele sufletului nostru, ci după bogăția de lumină ce știm să răspândim în jurul nostru din învățăturile agonisite. După bogăția de bine ce pot să profite alții dela noi”.**

(Va urma)

BIBLIOGRAFIE

Dumitru Stăniloae; Poziția dlui Lucian Blaga față de creștinism și ortodoxie.

Cartea cu titlul de mai sus datorită P. C. păr. D. Stăniloae, unul din gânditorii de seamă a ortodoxiei noastre, s'a izvodit în urma apariției ultimei lucrări a d-lui L. Blaga cu numirea: „Religie și spirit”, în care filozoful și academicianul român își expune convingerile sale metafizice cu privire la creștinism și chiar asupra ortodoxiei. O punere la punct și o combatere temeinică a opiniilor blagiene cu privire la doctrina creștină nu putea să fie mai competentă decât din condeiul și gândirea logică a păr. rector al Academiei teologice andriene. Era absolut necesar luarea de poziție față de acest sistem filozofic, într'un cât afirmările cugetătorului român vor putea face victime mai ales în rândurile tineretului școlar.

Se înțelege că noi nu ne încumetăm, ca să rezumăm temele de conflict între gândirea d-lui Blaga și doctrina creștină. Aceasta este de competența teologilor bisericii noastre.

Totuși vom încerca să arătăm în parte, câteva din concepțiile sale cu privire la punctele fundamentale ale doctrinei creștine.

Pentru d-l L. Blaga, Fînța supremă, Cauza ultimă a realității, poartă numele de Marele Anonim, stăpânul absolut și creatorul lumii, cu putere nemărginită. Lumea este numai o reproducere a acelor lui periferiale prin entități infime, mai mici decât atomii, numite diferențiale divine. Numai diferențialele provin direct din Marele Anonim.

Toate creațiile lumii inclusiv omul, sunt rezultatul agregărilor provenite din diferențiale. Numai diferențialele sunt entități indesintegrabile. Marele Anonim n'a produs direct ființele fiindcă se teme de ivirea unor entități mai complexe cari vor ajunge la o independență și se vor egala cu el.

Combinăția diferențialelor pentru a da naștere ființelor și lucrurilor, se întâmplă după o teorie proprie construită de autor. Peste tot după formula acesta nu mai este vorba de libertate voință, suflet. În teoria despre formarea lumii și a existenței, d-sa este aderent al atomismului materialist, care consideră lumea ca o agregare a atomilor.

D-l Lucian Blaga admite o cunoaștere tansubiectivă dar nu admite posibilitatea cunoașterii elementelor ei.

Cunoașterea noastră este quasi-cunoaștere sau cunoaștere negativă. În concluzie: există o realitate transcendentă, dar nu putem să știm nimic despre esența și ființa ei. Cea mai înaltă cunoaștere pentru om este integrarea deplină în mister cu „potențarea misterului” în fața conștiinței noastre.

Aplicând această teorie a cunoașterii la creștinism d-l Blaga neagă revelația divină, ca nefiind posibilă și necesară într'un cât Marele Anonim nu dorește să cunoaștem existența și scopurile sale. Consecvent cu această teorie, d-sa neagă divinitatea lui Iisus, afirmând, că el este un mit creat de ardoarea unui grup de partizani, care cu timpul s'a transformat în mitul mesianic al creștinătății.

Subrezenia acestei construcții este combătută succint în câteva capitole importante, arătând definiția, criteriile și caracteristicile religiei și ale creștinismului și adevărul revelației creștine prin care stă sau cade ei creștinismul cu dogmele lui.

Ajungând să caracterizeze construcția d-lui L. Blaga, drept un mit filozofic, păr. Stăniloae pune în antiteză acest mit cu ortodoxia spunând: „Ortodoxia este sobornicească adevărată etică și comunitară. Filozofia d-lui Blaga este individualistă și autentică, o filozofie bazată pe teoria monotelor” (pag. 121).

Remarcăm cartea aceasta pentru conținutul ei dens și pentru replica promptă dată cu argumente din câmpul filozofiei și istoriei religiilor și din cărțile d-lui Blaga.

Trebue să mai subliniem concluziile păr. Stăniloae referitor la sistemul filozofic al d-lui L. Blaga: E o mare durere pentru noi că d-l L. Blaga a zădărnicit posibilitatea ca creștinismul și în special ortodoxia românească să poată arăta în d-sa un exponent al lui, un luminător al unor taine fermecătoare ale lor. Pierderea e simțitoare și pentru neam și pentru ortodoxie, dar mai ales este pentru d-l Lucian Blaga, a cărui filozofie ar fi putut fi transmisă din veac în veac în legătură cu ele.

În ipostasa în care s'a desvâluit acum, nici neamul nici ortodoxia nu-l mai pot urma, căci nu se mai recunosc în ea. Să sperăm totuși că se va întoarce. Istoria cugetării omenesii mai cunoaște asemenea întoarceri mântuitoare.

Pr. L. David

Conferințe preoțești — Cercuri religioase

Conferința de toamnă în protopopiatul Luduș

Luni în 9 Nov. 1942, preoții din tractul Luduș, s'au întrunit în conferința de toamnă, în parohia centrală din Luduș.

Programul conferinței a fost cât se poate de bogat și variat.

La ora 8 jum. se începe serviciul Sf. liturghii în sobor cu invocarea Duhului Sfânt la sfârșit. Servesc preoții: Prot. Romul Popa, Pr. D. Biji, I. Todea, C. Gog și Alex. Nicoară. La priceasiu vorbește convingător preotul Nicoară despre „Preoții ostași frontului intern”.

Predica a fost ascultată cu viu interes, întrucât s'a referit mai ales la îndatoririle ce le are preotul, față de turma ce o păstorește.

Din cadrul acestei conferințe, nu au lipsit cuvintele pline de îmbărbătare ale prot. tractual R. Popa. În linii generale a schițat, cauzele care au determinat aproape toate popoarele pământului, să se înțeleze în cel mai crâncen războiu cunoscut de istorie.

„În vremuri apocaliptice, rolul Bisericii de păstrătoare și apărătoare a tezaurului sfânt, care este legea lui Hristos, și acela de alinațoare a suferințelor celor mulți, apare mai mare decât oricând.

Implinindu-se 20 ani dela înființarea protopopiatului, C. S. protopopul adânc emoționat, evocă personalitatea preoților dispăruți, care au fost vrednici colaboratori și au contribuit mult cu faptele lor la consolidarea protopopiatului.

Conferința a păstrat în semn de adâncă recunoștință, un moment de reculegere sufletească; pentru preoții din prot. care timp de 20 ani a trecut la cele veșnice.

În continuare s'a citit „Raportul general asupra activității cercurilor religioase pe anul 1942 întocmit de preotul Gh. Stan.

S'a constatat și cu această ocaziune că preoții au desfășurat o intensă activitate misionară, în cadrele cercurilor religioase care sau ținut în 24 parohii din protopopiat. Este destul să cunoaștem că s'au rostit 50 predici și 19 confe-

rințe cu subiecte din cele mai alese, pentru ca să ne putem da seama, că sufletul credincioșilor din aceste parohii, nu a fost lipsit de hrana sufletească datătoare de energii, în aceste vremuri când inoiala și desnađeidea, pareă se abat asupra omului mai cu multă furie decât ori când.

Un punct important din programul conferinței de toamnă a fost, dezvoltarea temei cu subiectul „Mijloacele cele mai bune pentru o catehizație corespunzătoare în șc. primară”.

Referențul Corneliu Gog, a scos în evidență din cele 25 lucrări prezentate că: pentru o bună catehizație avem neapărată lipsă de 2 feluri de mijloace, *teoretice și practice*.

În rândul mijloacelor teoretice, trebuie să fie socotite:

a) Învățăturile creștine scoase din Sf. Scriptură și tradițiune.

Pentru predarea acestor învățături se va folosi catihetul de: 1. Manualul de religie, 2. Cartea de rugăciune și 3. Istoriile morale.

b) Ca mijloace practice se recomandă:

1. Exemplul preotului catihet, 2. Cântările religioase, 3. Cercetarea bisericii, 4. Escursii în natură, 5. Mediul și familia și 6. Distribuirea de premii constatatoare din: cruciulițe, insigne creștine și cărți de rugăciuni.

Conferința preoțească observând că: învățământul religios nu poate da rezultatele dorite în lipsă de: manuale de religie întocmite după toate cerințele pedagogice, cere insistent a-se întocmi manuale potrivite pentru școalele primare din Vicariatul nostru. O dorință legitimă ar fi înzestrarea școalelor pe cât este posibil și cu tablouri religioase.

Dar mai presus de toate rămâne ținuta catihetului, care nu trebuie să uite nici o clipă că, numai prin dragoste, sârguință și răbdare, poate aduna în jurul său vâstarele tinere de azi, care sunt nădejdea neamului de mâine.

Preot Cornel Gog

INFORMAȚIUNI

Preoții pot fi membri în consiliile de administrație ale băncilor populare.

Membrii clerului tuturor cultelor pot funcționa ca membri în consiliile de administrație ale băncilor populare și cooperativelor, intrând în prevederile legii cooperăției.

Le este însă cu desăvârșire interzis să dețină funcțiile de: director, contabil, casier și censor la instituțiile prevăzute în alineatul precedent.

Autorizațiile pentru funcționarea clericilor ca membri în consiliile de administrație ale băncilor populare și cooperativelor se acordă de către Ministerul Culturii Naționale și al Cultelor, individual, pe baza cererii motivate a reprezentanților cooperativei, însoțită de avizul eparhiei sau al forului bisericesc, de care depind.

În tot timpul funcționării clericilor ca membri în consiliile de administrație atâtea mai sus aceștia n'au dreptul să facă operațiuni de

nici o natură cu Institutul de credit respectiv, din care ar rezulta foloase materiale pentru dânsii.

Contravenienții la dispozițiunile acestui articol vor fi sancționați disciplinar, fiind puși în disponibilitate sau destituiți.

Clericii care funcționează ca membri în consiliile de administrație ale băncilor populare și cooperativelor, nu pot primi decât indemnizații de transport sau deplasare efectuate în exercițiul funcționării, fiind interzis a li se plăti jetoane de prezență pentru lucrările de consiliu, la care ei participă.

Toți acești membri ai clerului, care se dovedesc că nu aduc o contribuție reală și desinteresată propășirii instituțiunii cooperative la care activează, vor suferi pe lângă retragerea autorizației de funcționare în consiliu și sancțiuni disciplinare, în urma scizării ministerului de către organele cooperative în drept sau de către autoritatea bisericăscă competentă.

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 4287/1942.

COMUNICAT

Binevoii a cunoaște, în temeiul adresei No. 56.216/1942, a Onor. Minister al Cultelor, Serviciul Contabilității, că personalul mobilizat este luat în statele de plată cu numele și cu mențiunea situației în care se găsește, adică mobilizat sau concentrat, dar salariul nu i se mai ordonancează, chiar din ziua mobilizării sau concentrării.

Personalul mobilizat sau concentrat va încunoștiința Vicariatul încă în ziua mobilizării sau concentrării înaintând în copie ordinul respectiv.

În baza acestui act, Vicariatul va elibera un certificat de încetare de plată a salariului, în care se constată salariul bugetar, chirie, ajutor de familie, precum și ziua încetării plății salariului, pentru ca unitatea militară, în baza lui, să-l poată pune în drepturi.

Același certificat se va lua în cazul demobilizării dela Unitate militară, pentru a-l repune în drepturile după funcțiunea civilă.

Sumele ordonate fără respectarea dispozițiilor prezente se vor vărsa Administrației Financiare în drept la art. 59 „Intâmplătoare” dar vinovatul de călcarea lor se va pedepsi disciplinar.

Alba Iulia, 11 Nov. 1942.

Președinte:
Vicar, Al. Baba

Secretar:
Prof. T. Ciurus

Organizați
REUNIUNI
de femei

Tip. „Alba”. Cenzurat.

AVIZ!

Se aduce la cunoștința preoțimii, că a apărut

CALENDARUL

al Vicariatului nostru. Acesta cuprinde, pe lângă partea calendaristică și sematismul parohiilor din Vicariat, un bogat material de învățătură și petrecere pentru popor. Impedobit cu clișee și tipărit în condițiuni tehnice ireproșabile, socotind apoi și datele târgurilor stabilite după informațiile primite dela Prefect. jud. respective; acest calendar este un bun și real sfātuitor al țaranului nostru.

PE ANUL
1943

Cucernicii preoți se vor strădui intru răspândirea calendarului nostru, în popor.